

EUROPAPARLAMENTET

2009 – 2014

Utskottet för sysselsättning och sociala frågor

2011/2067(INI)

20.4.2011

FÖRSLAG TILL BETÄNKANDE

om agendan för ny kompetens och arbetstillfällen
(2011/2067(INI))

Utskottet för sysselsättning och sociala frågor

Föredragande: Regina Bastos

PR_INI

INNEHÅLL

	Sida
FÖRSLAG TILL EUROPAPARLAMENTETS RESOLUTION	3
MOTIVERING	9

FÖRSLAG TILL EUROPAPARLAMENTETS RESOLUTION

om agendan för ny kompetens och arbetstillfällen (2011/2067(INI))

Europaparlamentet utfärdar denna resolution

- med beaktande av kommissionens meddelande av den 23 november 2010 ”En agenda för ny kompetens och arbetstillfällen: EU:s bidrag till full sysselsättning” (KOM(2010)0682),
- med beaktande av sin lagstiftningsresolution av den 8 september 2010 om förslaget till rådets beslut om riktlinjer för medlemsstaternas sysselsättningspolitik – Del II av de integrerade riktlinjerna för Europa 2020¹,
- med beaktande av rådets beslut 2010/707/EU av den 21 oktober 2010 om riktlinjer för medlemsstaternas sysselsättningspolitik²,
- med beaktande av sin resolution av den 6 juli 2010 om att främja ungdomens tillträde till arbetsmarknaden och stärka den rättsliga ställningen för praktikanter och lärlingar³,
- med beaktande av sin resolution av den 6 juli 2010 om atypiska anställningsformer, säkra yrkesgångar, flexibilitet och trygghet på arbetsmarknaden samt nya former för social dialog⁴,
- med beaktande av sin resolution av den 7 september 2010 om att utveckla sysselsättningspotentialen av en ny hållbar ekonomi⁵,
- med beaktande av ”Medium-Term Forecast up to 2020: Skills Supply and Demand in Europe”, Europeiskt centrum för utveckling av yrkesutbildning, 2010⁶,
- med beaktande av ramavtalet av den 25 mars 2010 om inkluderande arbetsmarknader, undertecknat av EFS, BusinessEurope, UEAPME och CEEP,
- med beaktande av kommissionens meddelande av den 3 mars 2010 ”Europa 2020: En strategi för smart och hållbar tillväxt för alla” (KOM(2010)2020),
- med beaktande av kommissionens meddelande av den 12 januari 2011 om den årliga tillväxtöversikten och vidareutveckling av EU:s samlade insatser mot krisen (KOM(2011)0011), och förslaget till gemensam sysselsättningsrapport som har bifogats detta meddelande,
- med beaktande av kommissionens meddelande av den 23 februari 2011 om översyn av småföretagsakten för Europa (KOM(2011)0078),

---

¹ Antagna texter, P7_TA(2010)0309.

² EUT L 308, 24.11.2010, s. 46.

³ Antagna texter, P7_TA(2010)0262.

⁴ Antagna texter, P7_TA(2010)0263.

⁵ Antagna texter, P7_TA(2010)0299.

⁶ Cedefops publikationer, ISBN 978-92-896-0536-6.

- med beaktande av kommissionens meddelande av den 9 november 2010 ”Slutsatserna i den femte rapporten om ekonomisk, social och territoriell sammanhållning: sammanhållningspolitikens framtid (KOM(2010)0642),
- med beaktande av artikel 48 i arbetsordningen,
- med beaktande av betänkandet från utskottet för sysselsättning och sociala frågor och yttrandena från utskottet för industrifrågor, forskning och energi, utskottet för regional utveckling, utskottet för kultur och utbildning och utskottet för kvinnors rättigheter och jämställdhet mellan kvinnor och män (A7-0000/2011), och av följande skäl:
  - A. Den globala arbetslösheten berör i dag 23,1 miljoner personer. Ungdomsarbetslösheten ligger på 20,4 procent och långtidsarbetslösheten fortsätter att öka.
  - B. Som en följd av den ekonomiska krisen 2008 förlorade råvaru- och tillverkningssektorerna fler arbetstillfällen än förväntat och enligt prognosen kommer de att ytterligare förlora omkring 2,5 miljoner arbetstillfällen till 2020.
  - C. Tjänstesektorn, exempelvis försäljning, säkerhet, städning, catering och vård, förväntas fortsätta att ge störst sysselsättningstillväxt från och med nu och fram till 2020 och kan bli det snabbast växande området.
  - D. Föränderliga anställningsmönster i sektorerna påverkar naturligtvis anställningsmönstren för olika yrkesgrupper och de kvalifikationsnivåer som krävs.
  - E. Arbetstagare med låg utbildning löper stor risk att förlora sina arbeten.
  - F. Den långsiktiga hållbarheten hos yrkesutbildning och högre utbildning beror på olika faktorer, exempelvis de offentliga finansernas tillstånd och individuella uppfattningar.
  - G. Antalet arbeten som kräver högre kvalifikationer förväntas öka.
  - H. Migration såväl inom som till och från EU kommer i allt högre grad att påverka den framtida storleken och sammansättningen på den arbetande befolkningen i medlemsstaterna och har viktiga konsekvenser för tillgången och efterfrågan på kompetens.
  - I. En hållbar ekonomi har potential att öka antalet anständiga arbeten och bidra till den europeiska ekonomins återhämtning.
  - J. EU investerar fortfarande mindre i forskning och utbildning än sina partner och konkurrenter i världsekonomin. Större investeringar behövs i kunskapsekonomin.

Utmaningar för sysselsättningspolitiken

1. Europaparlamentet erinrar om att medlemsstaterna inom Europa 2020-strategin enades om ett sysselsättningsmål på 75 procent för åldersgruppen 20–64 år till 2020 och uppmanar alla aktörer att intensifiera sitt arbete för att göra Europa 2020-strategin framgångsrik.
2. Europaparlamentet påpekar att sysselsättningsgraden hör nära samman med de ekonomiska resultaten. Parlamentet rekommenderar starkt att medlemsstaterna följer riktlinjerna för sysselsättningspolitiken tillsammans med breda ekonomipolitiska riktlinjer.
3. Europaparlamentet kräver en bättre samordning av den ekonomiska politiken mellan medlemsstaterna för att undvika orättvis konkurrens och snedvridning av marknaden. Parlamentet uppmanar med eftertryck medlemsstaterna att respektera reglerna om budgetsdisciplin för att minska risken av att hamna i ett alltför stort underskott och kräver att kommissionen ska genomföra en effektiv budgetövervakning.
4. Europaparlamentet stöder kommissionens flaggskeppsinitiativ inom Europa 2020-strategin för att genomföra förändringen mot en hållbar ekonomi.
5. Europaparlamentet erinrar om att kombinationen av demografiska förändringar och förändringar i produktionskedjor kräver bättre strategier för sysselsättning, utbildning och arbetsorganisation för att maximera konkurrenskraften hos EU:s ekonomi, minimera förlusten av mänskligt kapital och skapa nya arbetstillfällen.
6. Europaparlamentet betonar att nationella flexicurityarrangemang måste stärkas och anpassas till de nya socioekonomiska sammanhangen i varje enskild medlemsstat, i enlighet med dess specifika behov, för att säkerställa en flexibel och aktiv arbetsmarknad, effektiv utbildning och säkra sociala trygghetssystem, och varnar för att använda samma lösning för alla.
7. Europaparlamentet beklagar att många arbetstagare fortfarande har svårt att kombinera arbete och familjeliv. Parlamentet uppmanar medlemsstaterna att ge alla föräldrar, särskilt familjer med ensamstående föräldrar, möjlighet till integrering inte bara i arbetslivet utan även i processer för livslångt lärande.

Svar

Garanterat tillgången till kunnig arbetskraft

8. Europaparlamentet välkomnar kommissionens initiativ att framställa en kompetenskarta för EU och att reformera det europeiska sysselsättningsnätverket Eures för att förbättra insynen för arbetssökande.
9. Europaparlamentet kräver en bättre övervakning av den kommande efterfrågan på kunskaper i EU och en omedelbar överföring av resultatet till medlemsstaternas utbildningspolitik och åtgärder för livslångt lärande. Parlamentet anser att en ”kunskapsallians” som för samman företag och utbildningsinstitut skulle vara ett användbart instrument i hanteringen av innovations- och kunskapsbrister.

10. Europaparlamentet beklagar att antalet ungdomar som hoppar av skolan i förtid fortfarande är högt. Medlemsstaterna uppmanas att vidta åtgärder för att förhindra att ungdomar slutar skolan i förtid samt att erbjuda alternativ för lärande och utbildning till studenter med inlärningssvårigheter.
11. Europaparlamentet välkomnar kommissionens förslag att främja europeiska spetsenheter inom de nya utbildningsprogram som startats för att ge studenterna de färdigheter som behövs i framtidens yrken.
12. Europaparlamentet uppmanar medlemsstaterna att integrera IKT-kompetens, digital kompetens och tvärgående nyckelkompetenser, såsom kommunikation på främmande språk samt entreprenörskap, i sin politik för yrkesutbildning och livslångt lärande.
13. Europaparlamentet uppmanar medlemsstaterna att genomföra ett dubbelt system med utbildning/yrkesutbildning för att i ett mycket tidigt skede introducera ungdomar på arbetsmarknaden. Parlamentet uppmanar vidare de relevanta intressenterna att se till att praktiktjänstgöring och lärlingsutbildning leder till nya arbetstillfällen.
14. Europaparlamentet anser att det är nödvändigt att förbättra det ömsesidiga erkännandet av kompetens, utbildningsbevis och färdigheter på EU-nivå och att samma erkännande ska ges till arbetstagare från tredjeländer.

Främja efterfrågan på arbetskraft och skapandet av arbetstillfällen

15. Europaparlamentet uppmanar medlemsstaterna och kommissionen att stimulera skapandet av små och medelstora företag, att ge dem en miljö med företagervänliga regler och att förbättra deras tillgång till finansiering. Parlamentet erinrar om att 85 procent av arbetstillfällena i EU tillhandahålls av små och medelstora företag och uppmanar alla berörda aktörer att avlägsna hinder för skapandet av nya företag och företagens fria rörlighet.
16. Europaparlamentet anser att en konkurrensutsatt inre marknad utan hinder måste slutföras för att möjliggöra fri rörlighet för arbetskraft. Parlamentet uppmanar i detta avseende kommissionen och medlemsstaterna att ha ett nära samarbete med arbetsmarknadens parter och uppmanar ett utbyte av bästa praxis och erfarenhet på detta område.
17. Europaparlamentet fördömer kraftfullt svartarbete, som äventyrar både samhället och arbetstagarna. Parlamentet uppmanar medlemsstaterna att utföra regelbundna kontroller och inleda informationskampanjer för att öka medvetenheten om de långsiktiga nackdelarna för arbetstagare som är anställda i den svarta ekonomin.
18. Europaparlamentet anser att hälso- och sjukvårdssektorn har en viktig roll att spela för uppnåendet av målen i Europa 2020-strategin. Parlamentet anser också att hälso- och sjukvårdssektorn och den sociala omsorgssektorn är en viktig arbetsgivare, vars betydelse sannolikt kommer att växa, och uppmanar kommissionen att inleda en studie om vårdbiträden som är anställda i sina klienters hem för att fastställa huruvida EU-lagstiftningen ger tillräcklig social trygghet för denna kategori arbetstagare.

19. Europaparlamentet uppmanar kommissionen, medlemsstaterna, arbetsmarknadens parter och andra intressenter att se till att EU-medel används på ett effektivt sätt, exempelvis ESF, Eruf och Sammanhållningsfonden, samt instrument som instrumentet för mikrokrediter, för att skapa sysselsättning.

Förbättra arbetsmarknadens funktion

20. Europaparlamentet noterar att flexicuritypolitiken står i centrum för agendan och delar kommissionens bedömning att krisen har inneburit en verklig test av flexicurityarrangemangen.

21. Europaparlamentet betonar emellertid att flexicurity inte ensamt kan avhjälpa krisen och uppmanar kommissionen, medlemsstaterna och arbetsmarknadens parter att vara särskilt uppmärksamma på arbetstagare från missgynnade grupper, exempelvis ungdomar, lågutbildade arbetstagare och arbetstagare med funktionshinder.

22. Europaparlamentet anser att som ett led i den nya strävan efter sociala och ekonomiska förändringar bör de fyra flexicuritykomponenterna – flexibla och pålitliga avtalsarrangemang, aktiv arbetsmarknadspolitik, livslångt lärande och moderna sociala trygghetssystem – samt balansen mellan dessa, ses över och stärkas.

Främja inkluderande arbetsmarknader

23. Europaparlamentet understryker att om EU ska komma starkare ur den ekonomiska krisen, bli mer konkurrenskraftigt och konvergent med högre tillväxtnivåer och kunna säkra vårt välfärdssystem på lång sikt måste arbetskraftspotentialen utnyttjas till fullo.

24. Europaparlamentet betonar i detta sammanhang vikten av att minska segmenteringen och förbättra integreringen på arbetsmarknaden för att öka missgynnade gruppers möjligheter att komma in och utvecklas på arbetsmarknaden.

25. Europaparlamentet betonar vikten av att rättigheterna för personer med funktionshinder integreras i genomförandet av agendan, samt i alla aspekter av Europa 2020-strategin.

26. Europaparlamentet betonar att det är viktigt att prioritera att få bukt med ungdomsarbetslösheten och uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att fortsätta sitt arbete för att främja ungdomars integrering på arbetsmarknaden och även att ge incitament till ungdomar och arbetsgivare. Parlamentet understryker i detta sammanhang att det är av central betydelse att underlätta övergången från skola till arbete, samt att förutse, uppdatera och matcha färdigheter.

27. Europaparlamentet betonar att åtgärder för att främja jämställdhet och underlätta för människor att förena arbete med familjeliv och privatliv kan bidra till ett ökat deltagande av kvinnor och män på arbetsmarknaden.

Förbättra arbetskvaliteten och arbetsvillkoren

28. Europaparlamentet anser att strävan mot målet full sysselsättning måste kompletteras med förstärkta insatser för att förbättra arbetskvaliteten samt arbets- och levnadsvillkoren för alla anställda.
29. Europaparlamentet anser att arbetskvalitet måste främjas som flerdimensionellt koncept, som omfattar både anställningsförhållanden och själva arbetet. Parlamentet uppmanar kommissionen att påskynda arbetet med att se över EU:s definition och gemensamma indikatorer på arbetskvaliteten, för att göra dem mer användbara vid utvärderingen och jämförelsen av medlemsstaternas politik.
30. Europaparlamentet betonar vikten av att integrera aktörernas arbete för att förbättra arbetskvaliteten och använda lämpliga politiska instrument, inklusive lagstiftning, politisk samordning, utbyte av god praxis och självständiga avtal med arbetsmarknadens parter.
31. Europaparlamentet anser att ett tillfredsställande socialt skydd bör vara det centrala för kvaliteten i arbetet och därmed även i konceptet arbetskvalitet.
32. Europaparlamentet uppmuntrar kommissionen att slutföra sin förberedande lagstiftningsverksamhet och att lägga fram de lagstiftningsförslag som anges i agendan, med full respekt för resultatet av bedömningen av de ekonomiska och sociala konsekvenserna och arbetsmarknadsparternas autonomi. Parlamentet välkomnar kommissionens planer att med vederbörlig hänsyn till utvecklingen se över lagstiftningens effektivitet när det gäller arbetskvalitet och arbetsvillkor.
33. Europaparlamentet uppdrar åt talmannen att översända denna resolution till rådet, kommissionen och medlemsstaternas regeringar och parlament.

MOTIVERING

Den ekonomiska, finansiella och sociala kris som Europa genomgår har visat på svagheterna hos den europeiska ekonomiska och sociala modellen. Krisen har också omintetgjort olika framsteg som gjorts tidigare.

Sedan de första effekterna av krisen började bli märkbara på arbetsmarknaderna under 2008 har Europa förlorat 5,6 miljoner arbetstillfällen.

För närvarande finns det 23,051 miljoner arbetslösa i EU, vilket motsvarar 9,5 procent av den arbetsföra befolkningen. Detta är en verklighet med allvarliga konsekvenser för tillväxten och de sociala trygghetssystemen i EU.

Ett annat bekymmer är de svårigheter som vissa arbetsgivare möter när de vill rekrytera i synnerhet högt kvalificerad arbetskraft. Till och med mitt under krisen kämpade många arbetsgivare med svårigheter att få tag på personer med tillräcklig kompetens för de anställningar som erbjöds.

Genom kompetensutveckling för att förstärka humankapitalet och anställbarheten kan Europa påbörja vägen mot återhämtning.

Vi måste ge människorna de rätta incitamenten för att höja deras kompetens, skapa en bättre utbildnings- och sysselsättningspolitik, utveckla en lämplig mix av färdigheter och mer effektivt förutsäga framtida kompetensbehov. På så sätt kan vi åstadkomma en bättre överensstämmelse mellan utbud och efterfrågan på arbetsmarknaden.¹

Medlemsstaterna har gjort ett ambitiöst åtagande som innebär att en sysselsättningsgrad på 75 procent för åldersgruppen 20–64 år ska ha förverkligats senast 2020.

EU kan klara denna utmaning och har förmåga att höja sysselsättningsgraden väsentligt.

I november 2010 antog kommissionen meddelandet ”En agenda för ny kompetens och arbetstillfällen. EU:s bidrag till full sysselsättning”.

”Agendan för ny kompetens och arbetstillfällen” inryms i Europa 2020-strategin och utgör kommissionens bidrag till det ambitiösa mål som medlemsstaterna har satt upp om att 75 procent av alla i åldersgruppen 20–64 år ska vara sysselsatta senast 2020.

För att det här målet ska kunna nås föreslår kommissionen en handlingsplan med fyra prioriterade områden:

- Arbetsmarknadsreformer bör vidtas med syfte att skapa en större flexibilitet och trygghet på marknaden (flexicurity).

---

¹ Beträffande efterfrågan och tillgång på kompetens i EU se Cedefop, Skills supply and demand in Europe. Medium-term forecast up to 2020, Luxemburg 2010.
http://www.cedefop.europa.eu/EN/Files/3052_en.pdf

- Människor och företag måste ges tillräckliga incitament för att investera i utbildning och att kontinuerligt höja den personliga kompetensen så att den överensstämmer med arbetsmarknadens behov.
- För att garantera värdiga arbetsförhållanden och samtidigt förbättra arbetslagstiftningens kvalitet kommer kommissionen att lägga fram förslag till en översyn av arbetstidsdirektivet och lägga fram lagstiftningsinitiativ för en förbättrad tillämpning av utstationeringsdirektivet.
- Man bör säkerställa arbetsmarknadsförhållanden som gynnar skapandet av arbetstillfällen, bland annat mindre administrativa pålagor och sänkta skatter på arbete och rörlighet. Den här aspekten är särskilt viktig för sektorer som utvecklas snabbt, till exempel sektorer med ett intensivt FoU-utnyttjande.

Även om jag som föredragande instämmer med det tillvägagångssätt som kommissionen har fastslagit anser jag att det finns utrymme för förbättringar. Det gäller bland annat följande:

- De administrativa och byråkratiska kostnaderna för små och medelstora företag måste sänkas för att stimulera skapandet av arbetstillfällen.
- Medlemsstaterna måste förebygga avhopp från skolan genom att erbjuda eleverna alternativ i form av lärlingsutbildning.
- Åtgärder måste vidtas för att göra det lättare att förena familjeliv och arbete.
- Det krävs en bättre bevakning och planering av framtida kompetensbehov för att underlätta matchningen med lediga platser och ge kompetensutvecklingen en inriktning som ger bättre utsikter till arbete under hela livstiden.
- Riktade åtgärder bör vidtas för att få in ungdomar på arbetsmarknaden. Sådana åtgärder kan vidtas även innan ungdomarnas studiegång har slutförts, med hjälp av praktikarbeten som leder till nya arbetstillfällen.
- Lagstiftningen om flexicurity måste stärkas och anpassas till de socioekonomiska omständigheterna i varje enskild medlemsstat. På så sätt kan man åstadkomma en flexibel arbetsmarknad, en aktiv arbetsmarknadspolitik, livslångt lärande och moderna sociala trygghetssystem.
- Direktivet om utstationering av arbetstagare bör förbättras med syfte att minska de administrativa förfarandena och lösa dubbelbeskattningsproblemen, vilket skulle underlätta arbetskraftens fria rörlighet.
- Det ömsesidiga erkännandet av EU-medborgares och tredjelandsmedborgares kvalifikationer bör fördjupas.
- Samarbetet mellan utbildningsinstitutioner och företag bör utökas.

För att möjliggöra effektiva sysselsättningspolitiska och utbildningspolitiska åtgärder och underlätta individuella yrkesval måste medlemsstaterna och EU förbättra sin förmåga att förutsäga, planera och matcha framtidens kompetensbehov på arbetsmarknaden.